

Sør-Odal kommune

Nye Furubo. Foto: Jens Haugen for Sør-Odal kommune

Kommuneplanens handlingsdel med økonomiplan 2025-2028 og budsjett 2025

Kommunedirektørens forslag, 26.11.24.

Innhold

- Rammebetingelser
- Kobling til kommuneplanens samfunnsdel
- Hovedutfordringer
- Utvalgte nøkkeltall
- Kommunalområdene
- Investeringer
- Oppsummering

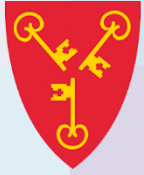
«Vi rigger oss for framtida»

«Sør-Odal har lave inntekter sammenlignet med landsgjennomsnittet, men har oppnådd effektiv drift gjennom gode prioriteringer. For å møte utfordringene vi står i må vi tilpasse tjenestene og effektivisere driften ytterligere.

Et viktig tiltak i 2025 er et omstillings- og organisasjonsutviklingsprosjekt, støttet av Statsforvalteren med 1,8 millioner kroner. Prosjektet skal bidra til bedre ressursutnyttelse og mer fleksible tjenester»

Foto: Jens Haugen for Sør-Odal kommune

Sør-Odal kommune

Rammebetingelser

Forslag til statsbudsjett 2025

- Regjeringens forslag til statsbudsjett for 2025 ble lagt fram 7. oktober

Sør-Odal kommune	Endring 24-25 <small>(hele 1000 kr)</small>	%-vis endring
Rammetilskudd	16 200	6,4 %
Inntektsutjevning	-5 700	-11,8 %
Skatteinntekter	35 500	14,3 %
Sum frie inntekter	46 000	8,3 %

- Kommunens frie inntekter ble ytterligere styrket 1. november
 - Inntektene for 2024 øker med 6,3 mill. kr
 - Inntektene for 2025 øker med 6,6 mill. kr

Sør-Odal kommune

Kobling til kommuneplanens samfunnsdel

Fireårshjulet - årshjulet

Kommuneplanens samfunnsdel 1.0 2024-2036

Kommunal planstrategi 2.0 2024-2027

Til sluttbehandling i FS 03.12.24 og KS 17.12.24

Kommunal planstrategi

Fireårig rullering

Revisjon etter avklaring av behov i planstrategi

Kommuneplan
SAMFUNNDEL

Kommuneplan
AREALDEL

Kommunedelplan
samfunnstema

Kommunedelplan
areal

Fag- og temaplaner

Årlig rullering

Handlingsdel med
økonomiplan

Årsbudsjett

Årsmelding
Regnskap
Tertialrapporter

Arbeidsprogram

Kommuneplanens handlingsdel

Budsjett 2025, økonomiplan 2025-2028

Kommunedirektørens forslag

• Kommuneplanens samfunnsdel

- Langsiktig perspektiv
- Peker ut kommunen satsingsområder
- Gir overordnede mål og strategier for utvikling av kommunesamfunnet og for kommunen som organisasjon

• Handlingsdel med økonomiplan og årsbudsjett

- Verktøyet som skal sikre gjennomføringen av kommuneplanens samfunnsdel
- Viser kommunens prioriteringer og tiltak kommunen skal arbeide med i løpet av de neste fire budsjettår

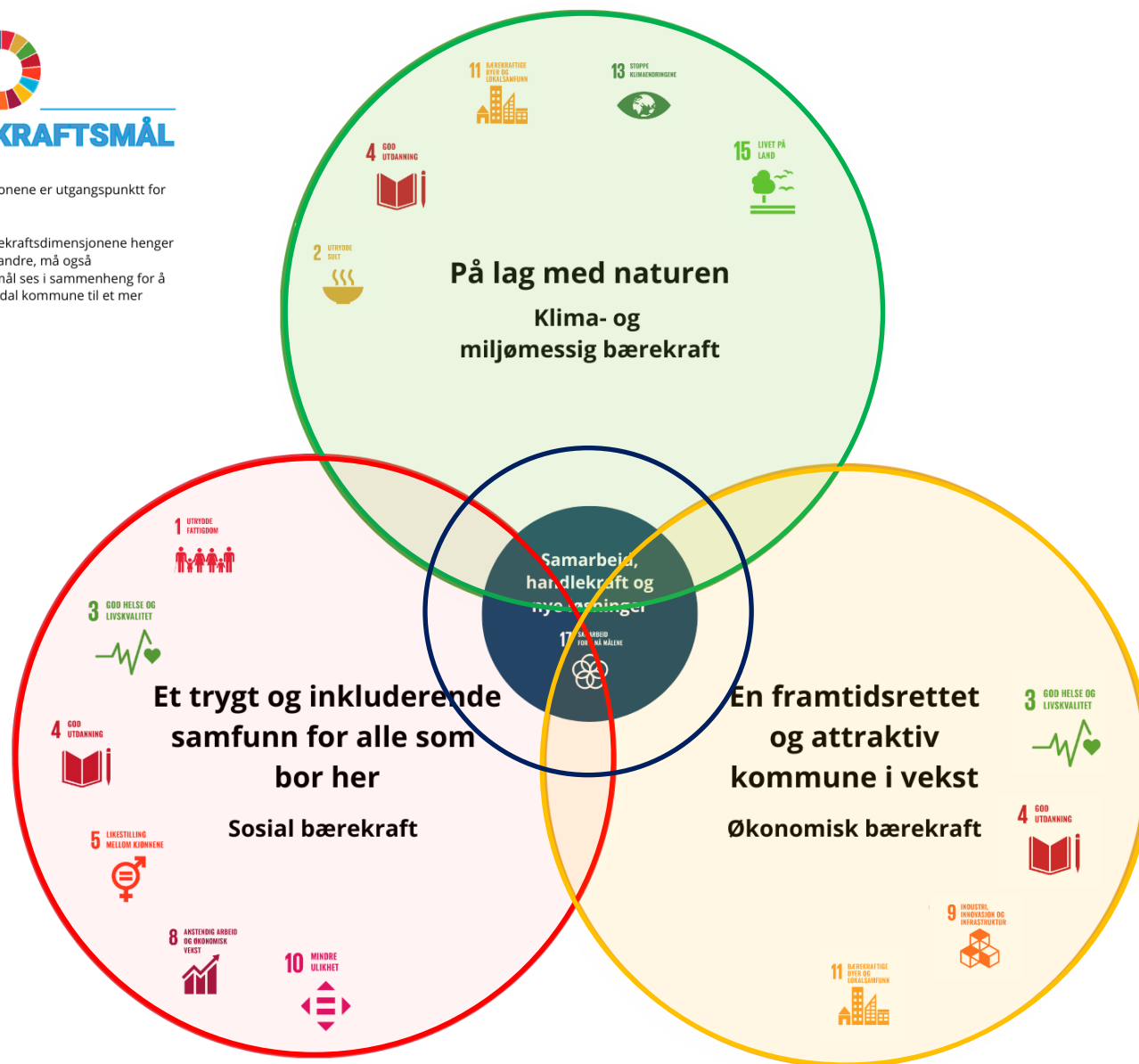

FNs BÆREKRAFTSMÅL

De tre bærekraftsdimensjonene er utgangspunkt for hovedmålene.

På samme måte som bærekraftsdimensjonene henger sammen og påvirker hverandre, må også kommuneplanens hovedmål ses i sammenheng for å lykkes med å utvikle Sør-odal kommune til et mer bærekraftig samfunn.

Kommunens satsingsområder 2024-2036

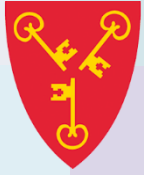

Indikatorer for oppfølging av kommuneplanens samfunnsdel

Strategiske mål	Strategier	Indikator	Mål 2025	Mål 2026	Mål 2027	Mål 2028
Sør-Odal har en bærekraftig og sunn kommuneøkonomi Tiltak	Foreta prioriteringer og målrette tjenesteytingen ytterligere.	➤ Andel brukerrettede årsverk i omsorgstjenesten m/ helseutdanning	78,7 %	78,7 %	78,7 %	78,7 %
		➤ Netto driftsresultat	0,6	1,2	0,8	0,1
		➤ Reduksjon i institusjonsplasser ift innbyggertall over 80+ (antall senger/antall innbyggere over 80 år)	9,3	8,7	8,5	8,1
		➤ Ha egenkapital til investeringer.	11,0 %	12,3 %	13,3 %	13,6 %

- For å sikre god oppfølging av kommuneplanens samfunnsdel er det i handlingsdelen knyttet indikatorer (statistikk) til noen av de strategiske målene
- Indikatorene retter fokus mot **felles** måloppnåelse av samfunnsdelen
- Indikatorene må ses i sammenheng med det strategiske målet, og brukes for å sjekke ut om organisasjonen beveger seg i retning av målene

Sør-Odal kommune

Hovedutfordringer

Hovedutfordringer fremover

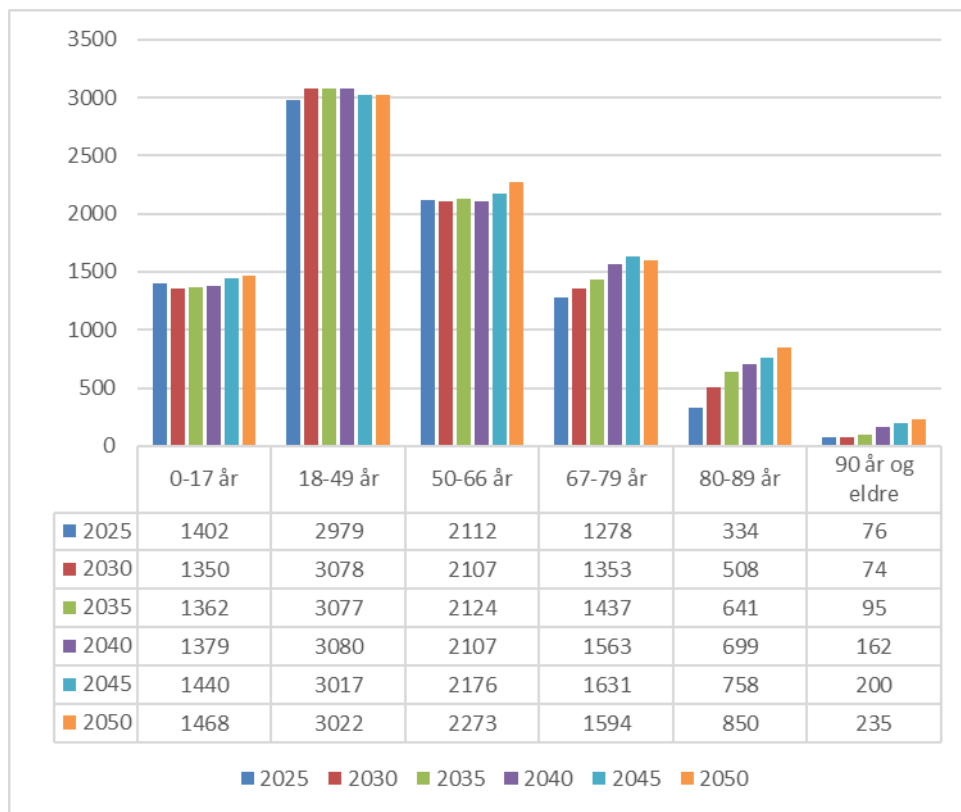
- Demografi
 - Tilpasse kjernetjenester i takt med de demografiske endringene
- Forventer strammere økonomi fremover
 - Tilpasse aktivitetsnivået til de økonomiske rammebetingelsene
 - Skape nødvendig handlingsrom for framtidige investeringer
- Konkurransen om arbeidskraft fremover
 - Beholde og rekruttere ansatte med riktig kompetanse

Foto: Jens Haugen for Sør-Odal kommune

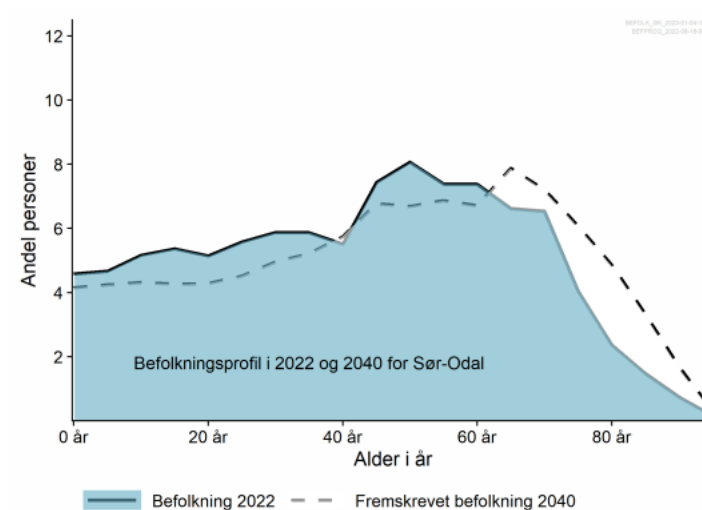

Demografi og demografisk utvikling

14288: Framskrevet folkemengde 1. januar, etter region, alder, statistikkvariabel og år (MMMHH)

Aldersfordeling i kommunen i 2022 og fremskrevet 2040

Kilde: SSB/Folkehelseprofil/FHI

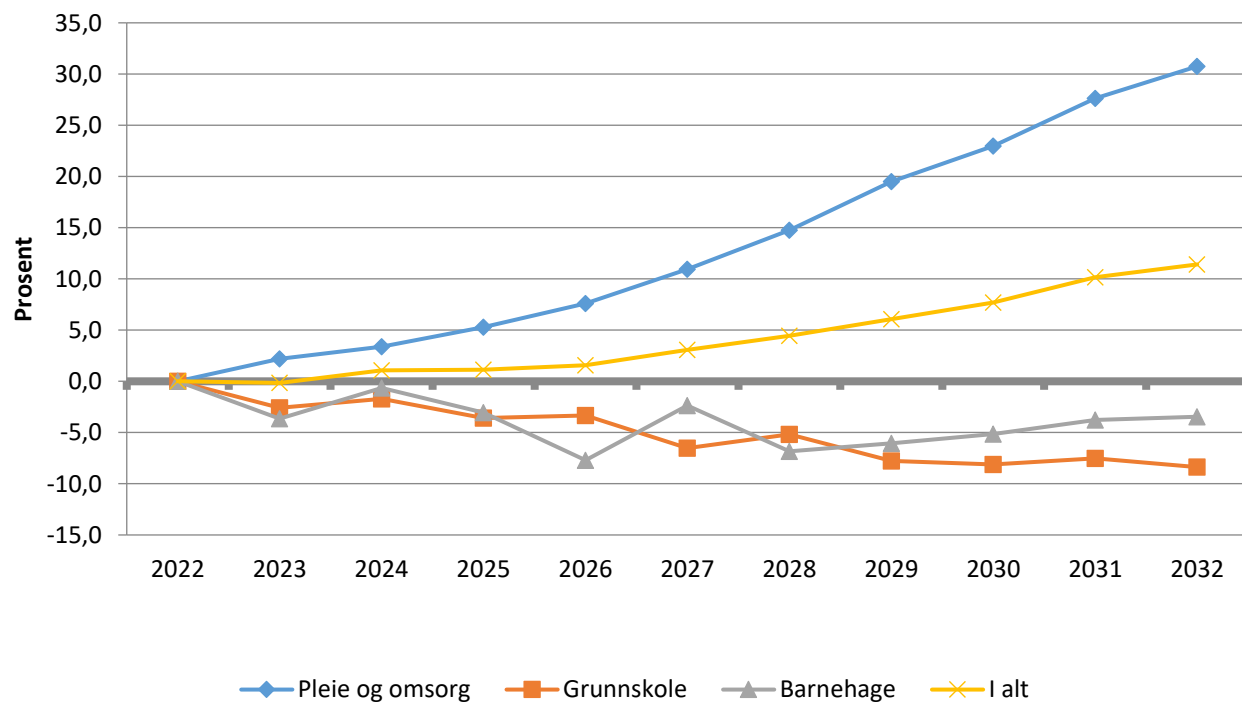
- Det forventes befolkningsvekst i Sør-Odal
- Veksten blir størst i aldersgruppene over 80 år – gjennomsnittsalderen øker
- Barne- og ungdomstallet forventes å gå noe ned de nærmeste årene, men vil øke noe igjen fra 2040

Økonomi - demografiutgifter

Endret utgiftsbehov demografi 2022 - 2032

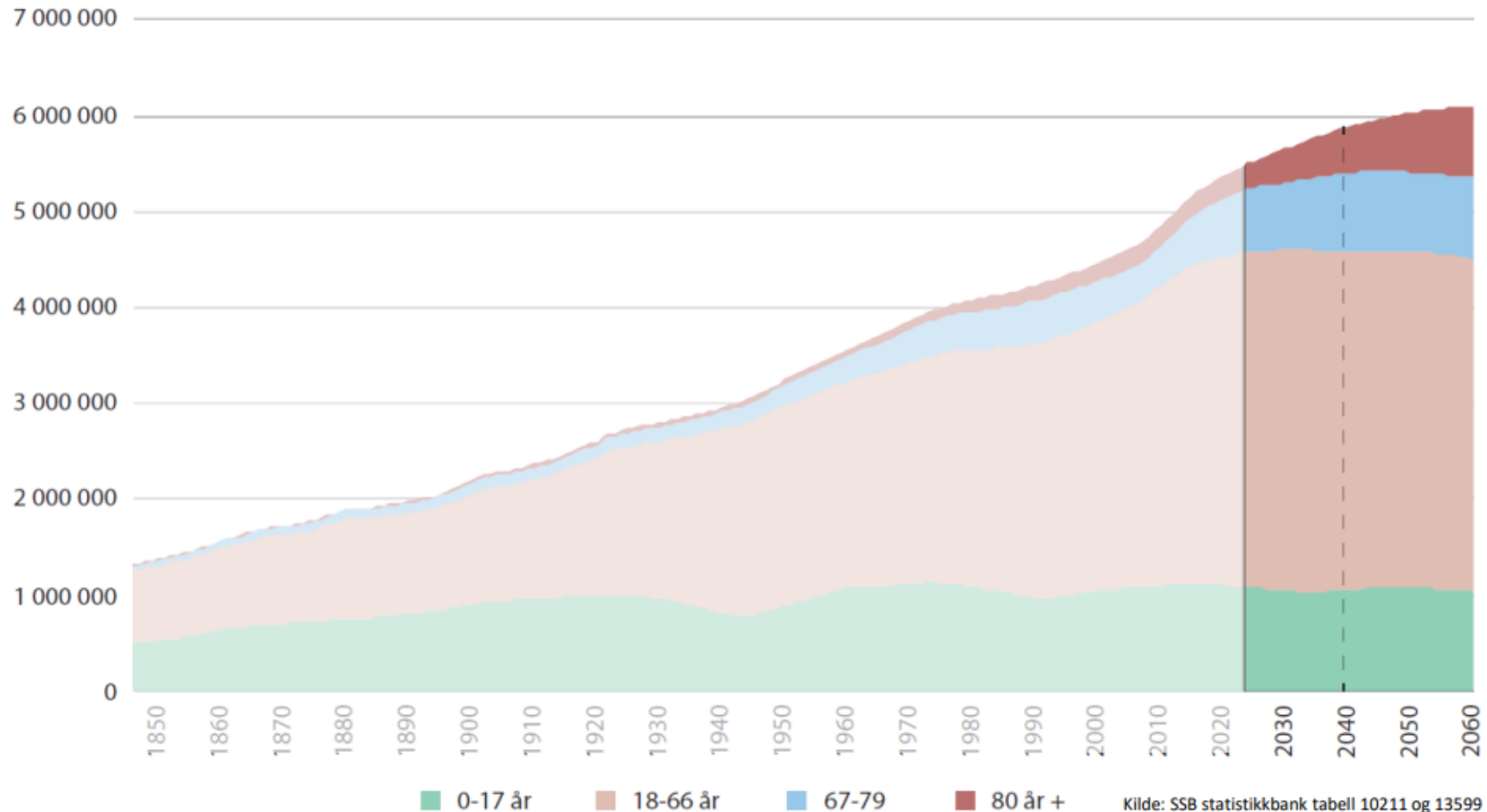
(målt ved inngangen til det enkelte år)

Sør-Odal kommune kan forvente en nedgang i demografikostnader innenfor skole og barnehage på grunn av færre barn. Dette gjenspeiler ikke det økte behovet innenfor pleie og omsorg.

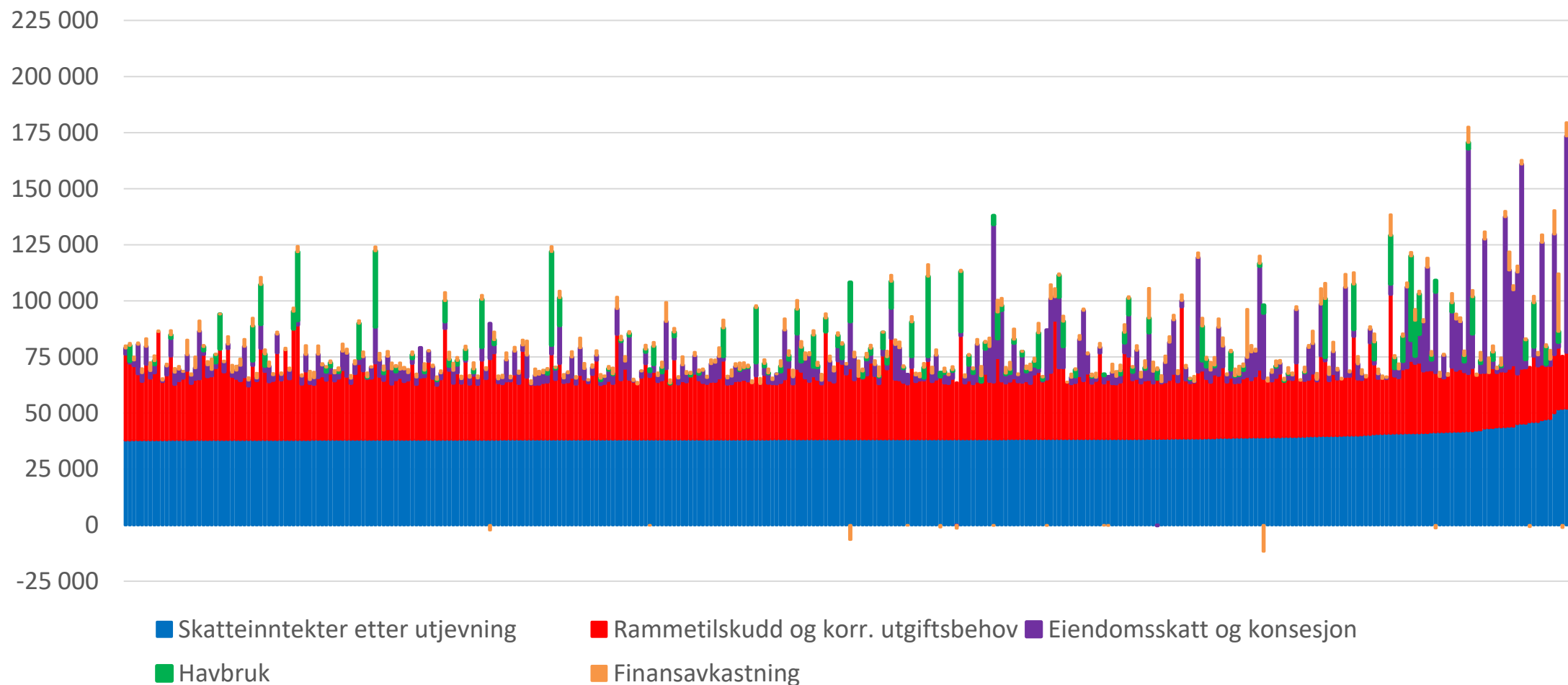
Fremover; flere eldre – ikke flere i arbeid

Hvordan oppstår inntektsforskjeller mellom kommunene?

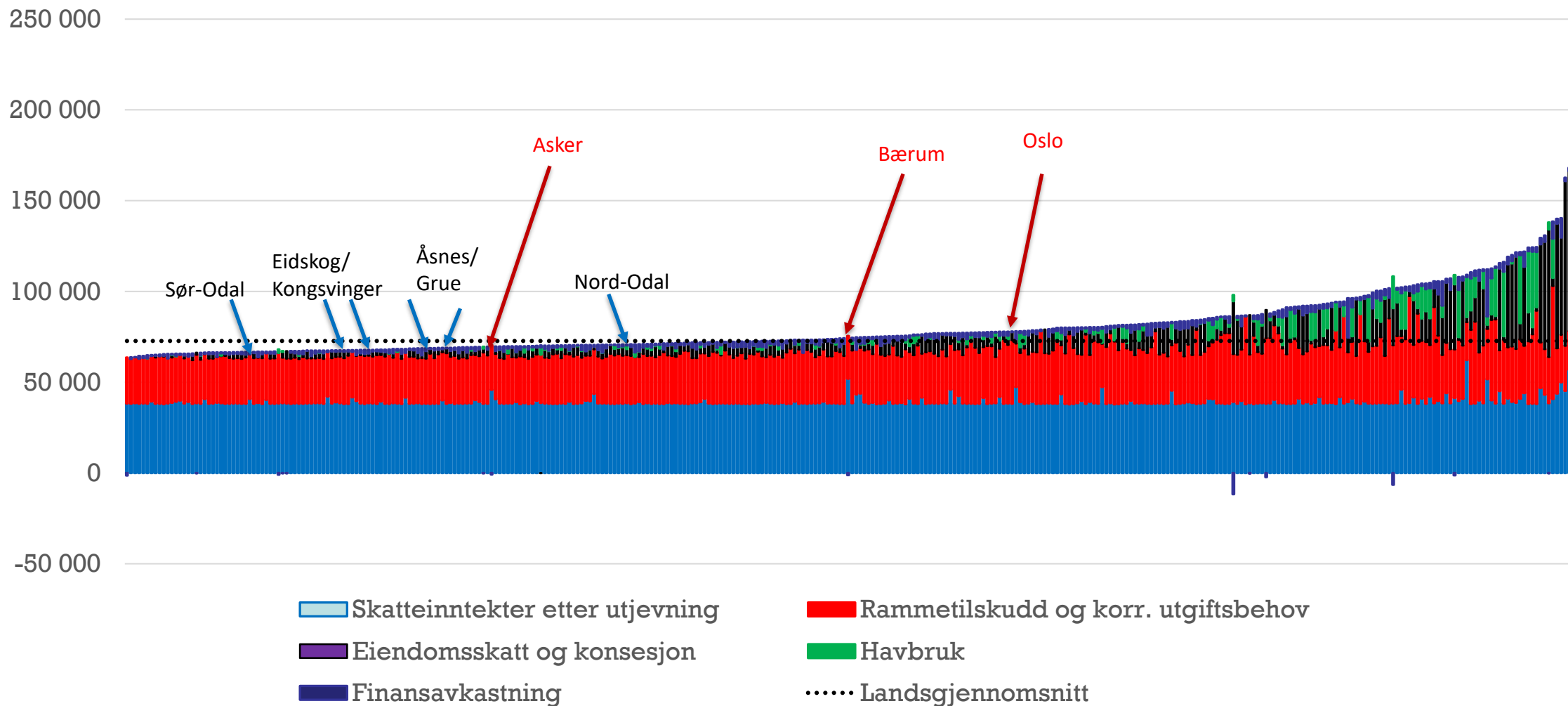
Kommunenes inntekter i 2022 utgiftskorrigert, kroner per innbygger

Kommunenes inntekter i kr. per innbygger, utgiftskorrigert

Inntektsforskjeller mellom kommuner, kroner per innbygger

Sør-Odal kommune

Utvalgte nøkkeltall

Indikatorer for sunn kommuneøkonomi

Utvalgte nøkkeltall 2025

872 747

Totale driftsinntekter

846 462

Totale driftsutgifter

-5 616

Netto driftsresultat

0,6 %

Netto driftsresultat i prosent
av driftsinntekter

8 170

Antall innbyggere

36 412

Renteutgifter

22 500

Avdrag

28 008

Eiendomsskatt

5,4 %

Netto finans og avdrag i % av
brutto driftsinntekter

60 485

Årlige investeringer

62,0 %

Andel lånefinansiering

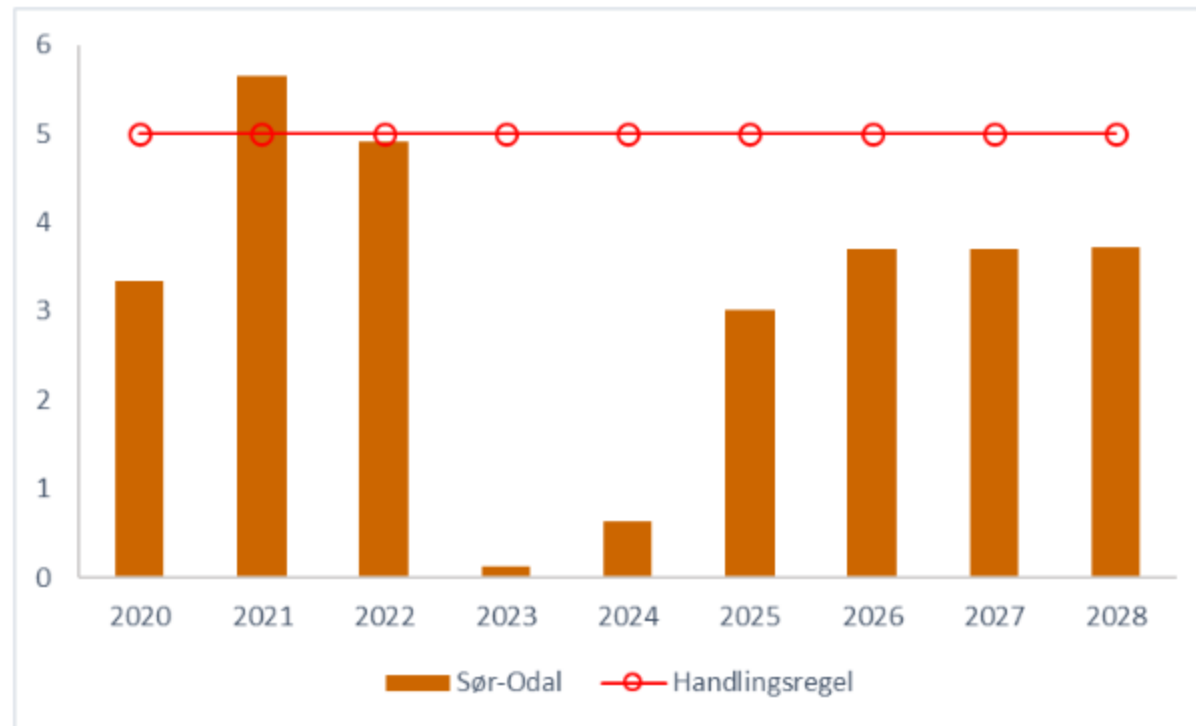
Vedtatte måltall

Handlingsregel	Ønsket nivå	Kritisk nivå
Fri egenkapitalgrad	10,0 %	5,0 %
Langsiktig gjeldsgrad	80,0 %	90,0 %
Brutto driftsresultatgrad	5,0 %	2,0 %
Netto driftsresultatgrad	3,0 %	1,5 %

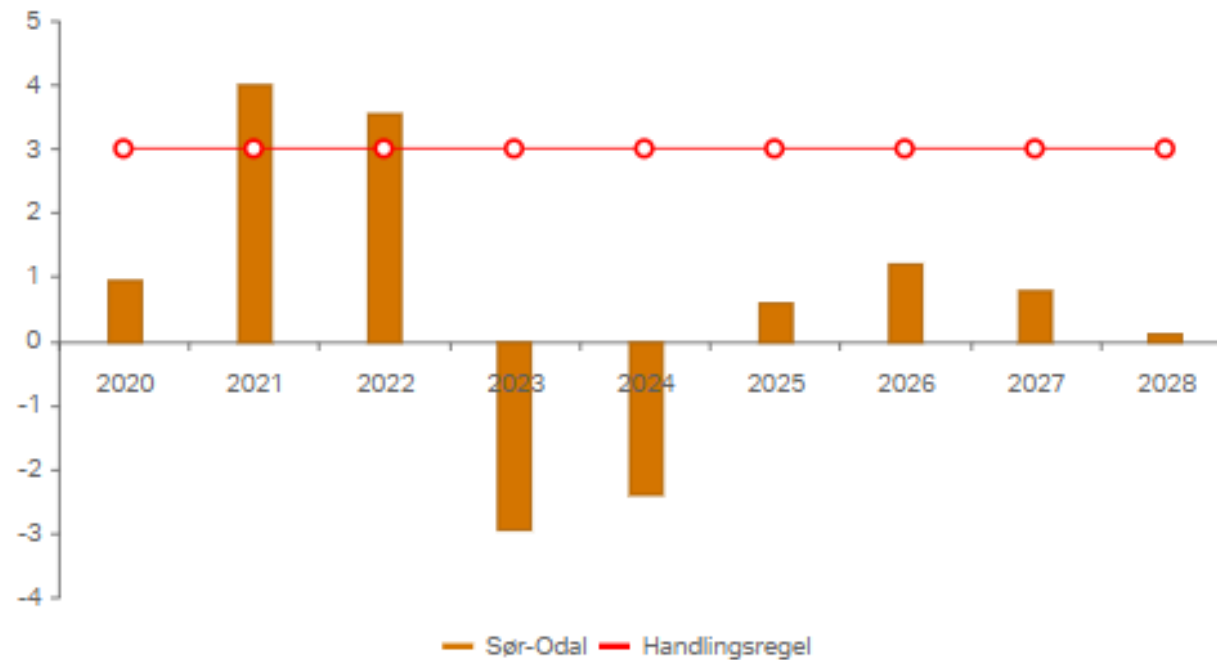

Brutto driftsresultatgrad

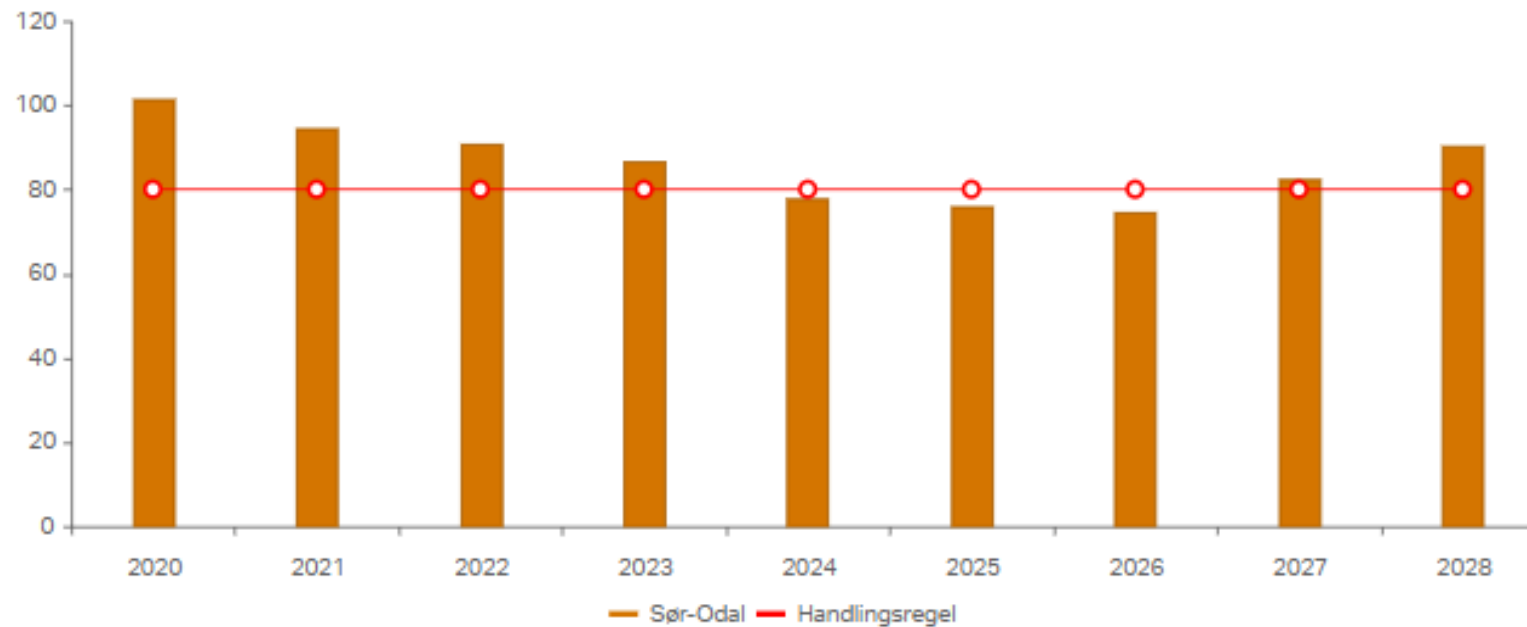

Netto driftsresultatgrad

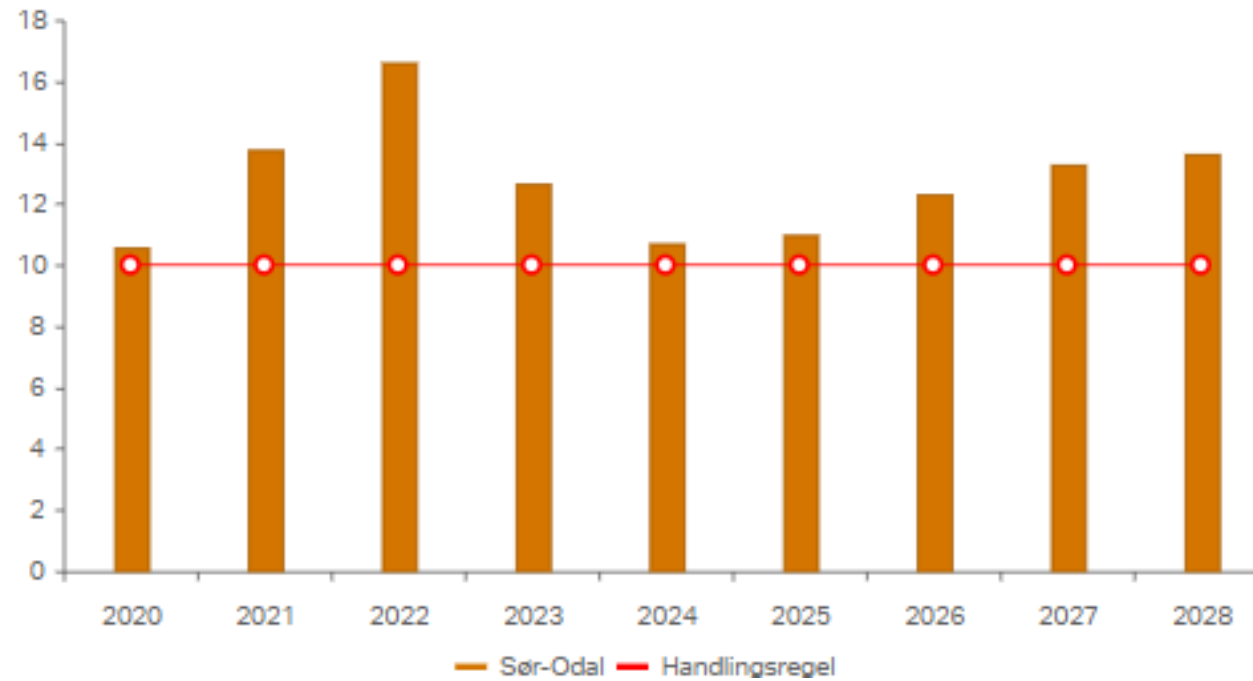

Gjeldsgrad

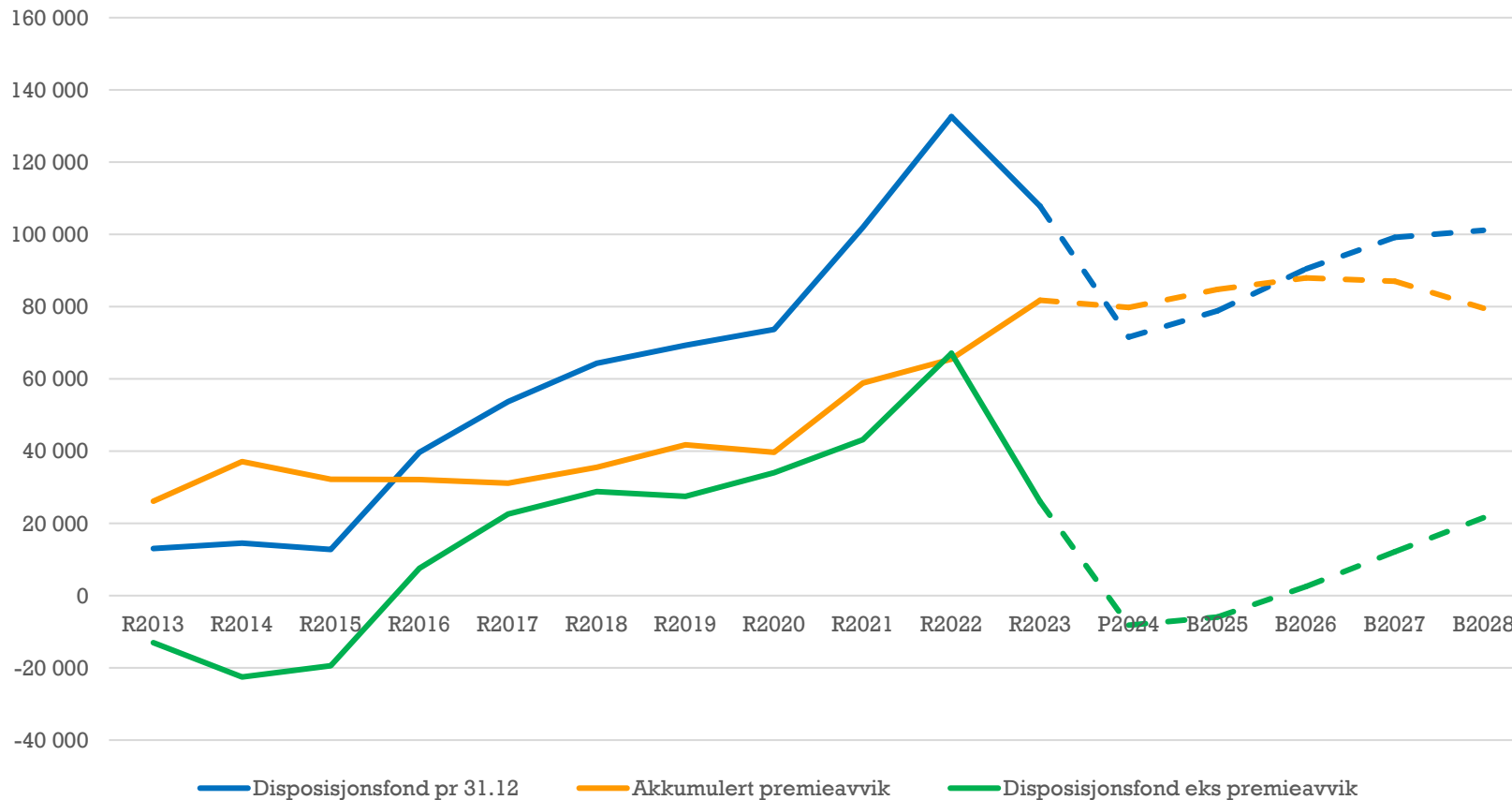
Fri egenkapitalgrad

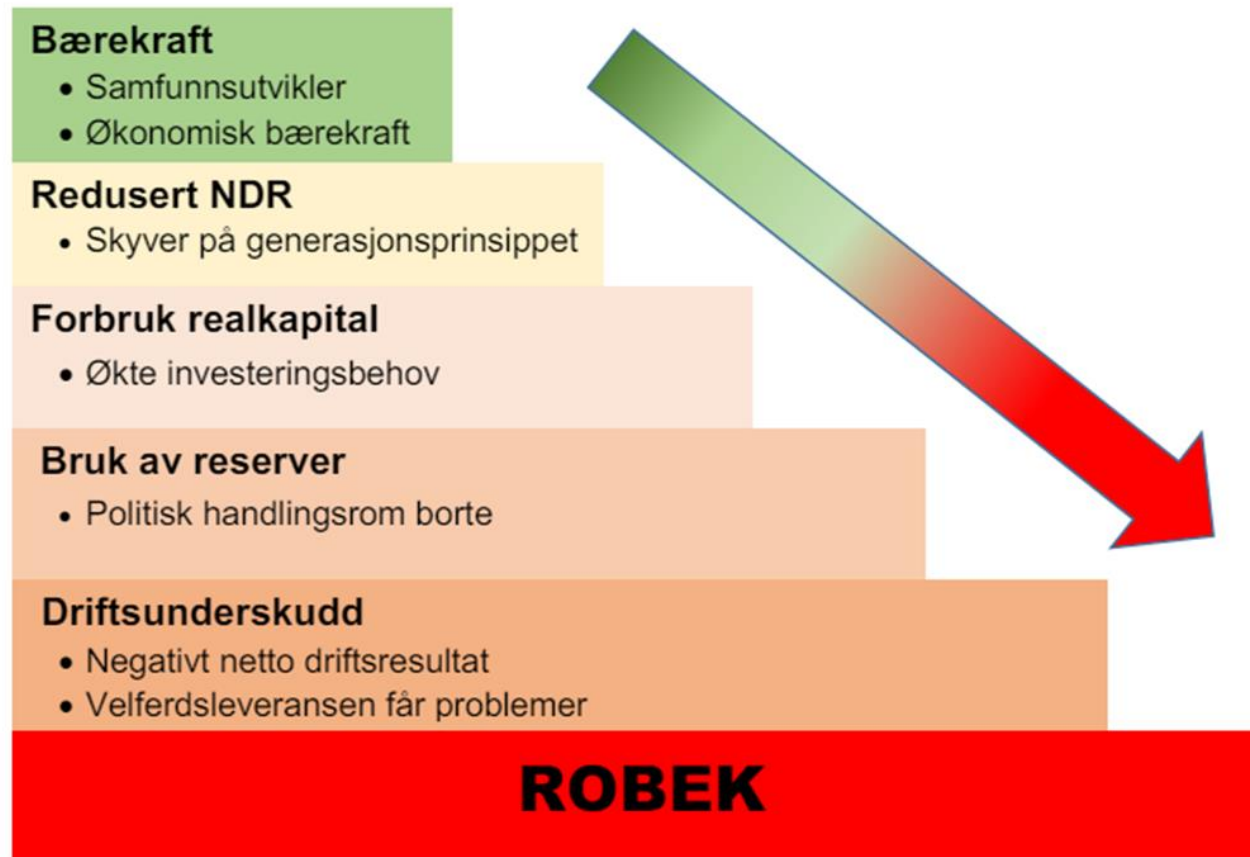
Disposisjonsfond

Disposisjonsfond og akkumulert premieavvik

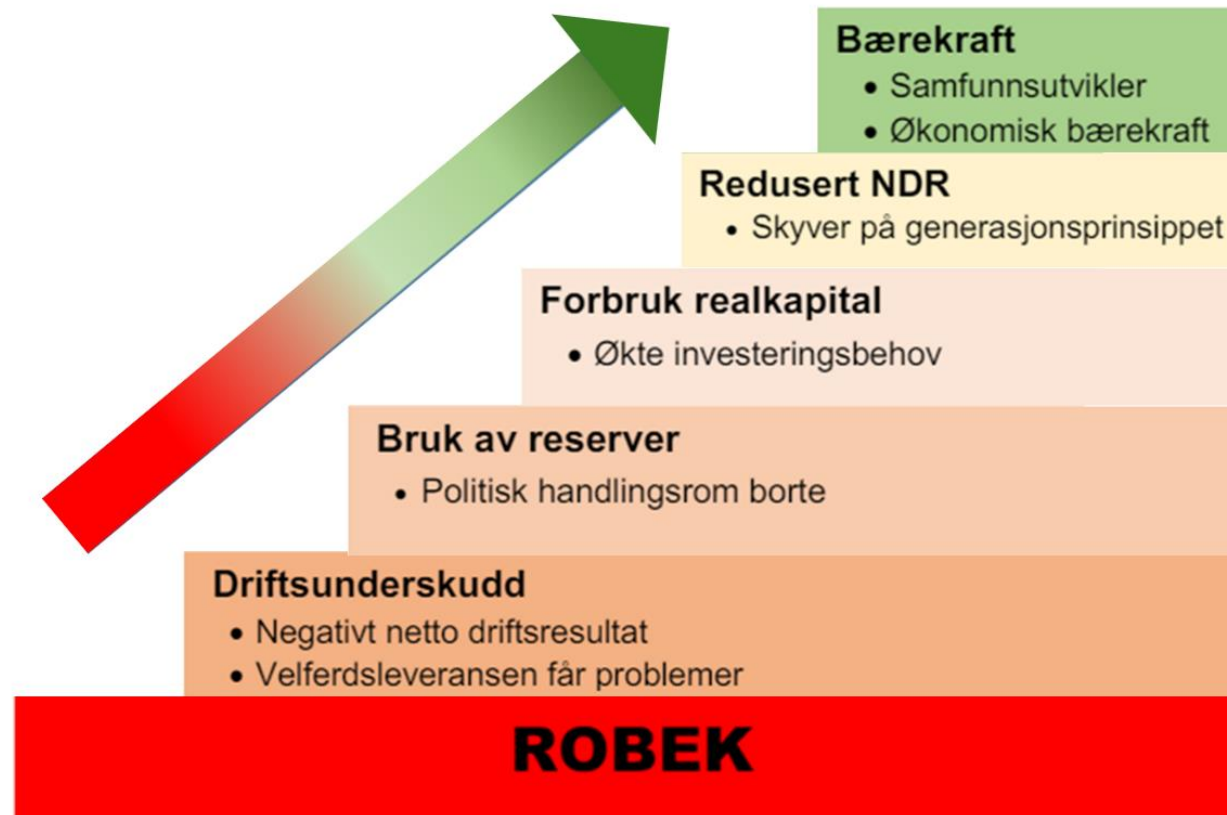

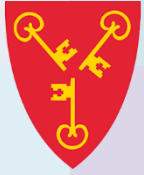
Har Sør-Odal økonomisk bærekraft?

Vi skal oppnå økonomisk bærekraft

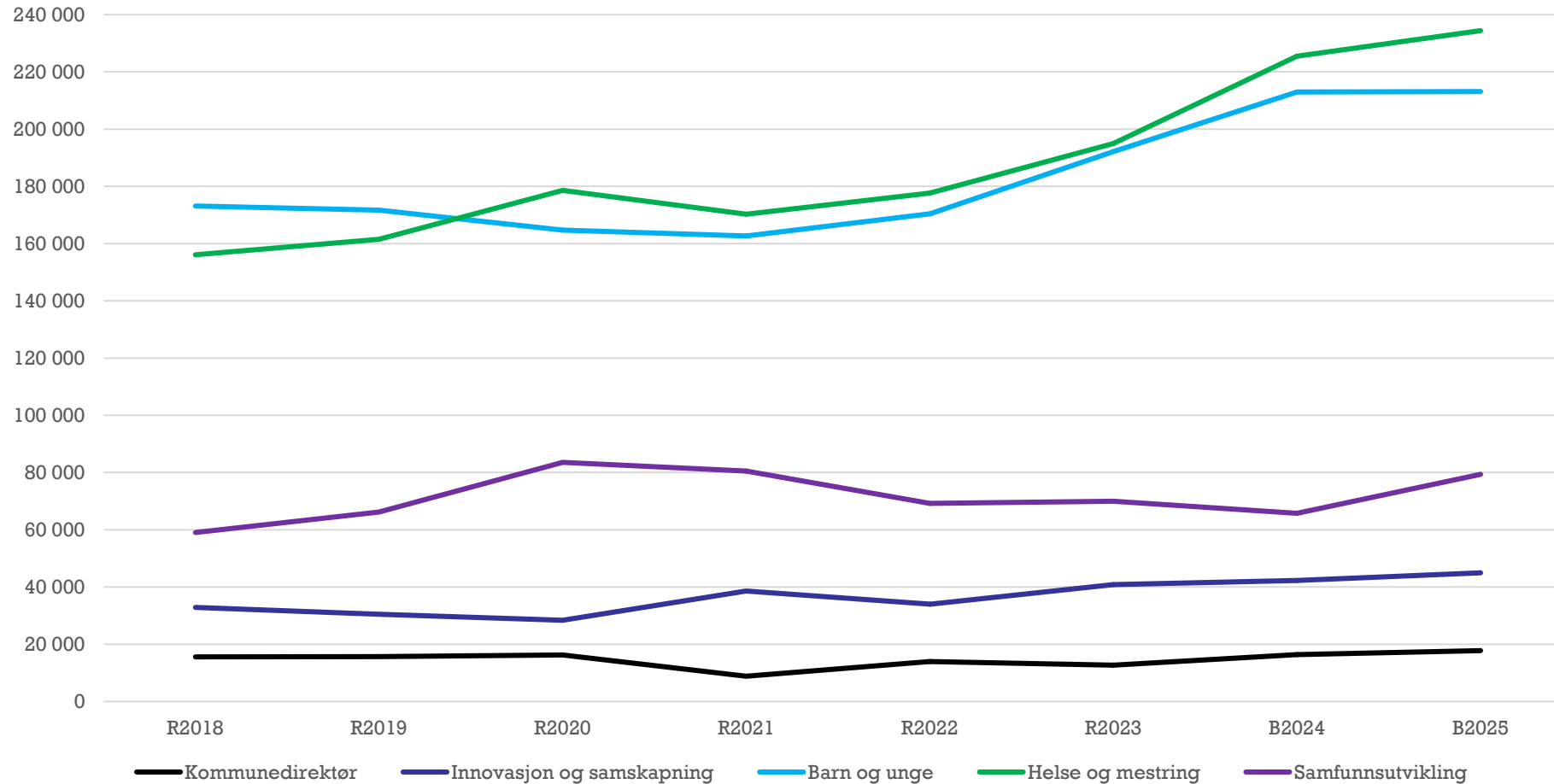
Sør-Odal kommune

Kommunalområdene

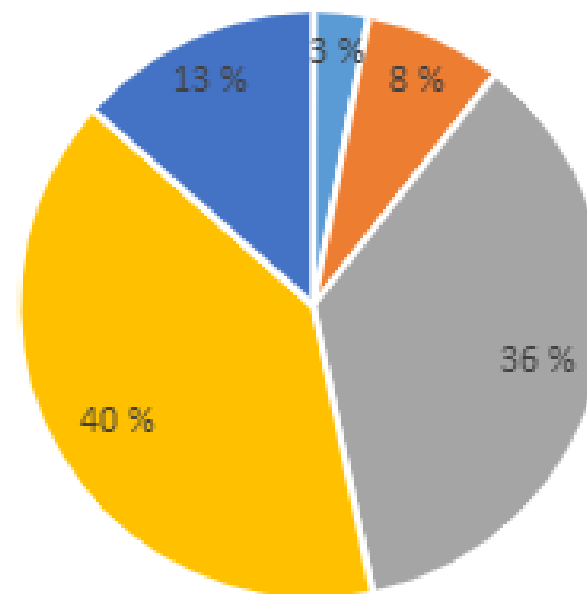

Utvikling rammer på de enkelte kommunalområder

Rammefordeling 2025

- Kommunedirektør
- Barn og unge
- Samfunnsutvikling
- Innovasjon og samskapning
- Helse og mestring

Økonomisk ramme 2025: 17,8 mill. kr
(økning på 27 % fra vedtatt budsjett 2024)

Kommunedirektøren

Prioritet:

- Utvikle fremtidsrettede tjenester gjennom OU-prosjektet «Samarbeid, handlekraft og nye løsninger»
- Oppnå økonomisk bærekraft tidlig i perioden
- Fortsatt satsing på næringsutvikling og vekst i innbyggertall
- Rullere kommuneplanens arealdel

Endringer i ramme:

- Konsekvensjustert ramme 1,9 mill. kr
 - Lønnsoppgjør 2024, arealdel og flytte lønnsmidler fra investering til drift
- Nye tiltak 2,1 mill. kr
 - Organisasjonsutvikling
 - Utredning fylkestilhørighet
- Innsparingstiltak 0,2 mill. kr
 - Avslutte samarbeid næringshage, redusert overføring Odal økonomikontor

Økonomisk ramme 2025: 45 mill. kr
(økning på 8,6 % fra vedtatt budsjett 2024)

Innovasjon og samskaping

Prioritet:

- Bli en åpen kommune
- Systemisk og kontinuerlig forbedringsarbeid (bl.a. arbeidsprosesser og nærværarbeid)
- Fokus på kompetanseutvikling og endringskapasitet (bl.a. 10-faktor, kompetansestrategi, lederutvikling)
- Videreføre det viktige og forebyggende arbeidet med allmenn kultur, bibliotek, folkehelse og frivillighet
- Styrke arbeidet med informasjonssikkerhet og personvern (bl.a. nytt GDPR-system og utvide sikkerhetsorganisasjon)

Endringer i ramme:

- Konsekvensjustert ramme 5,5 mill. kr
 - Lønnsoppgjør 2024, Sentralisere utgifter til lisenser/Indigo, økt møtegodtgjørelse politikere samt justering av utgiftsposter for politisk ledelse.
- Nye tiltak 0,2 mill. kr
 - Utgifter til valg
- Innsparingstiltak 2,1 mill. kr
 - Sommerjobb for unge, servicenivå innbyggertorg, redusere antall lærlinger, legge ned Odali, opprettholde reduksjon årsverk bibliotek, reduserte åpningstider Lyshuset

Økonomisk ramme 2025: 207,9 mill. kr
(økning på 2,5 % fra vedtatt budsjett 2024)

Barn og unge

Prioritet:

- Utvikle felles verdiplattform med foresatte.
- Ferdigstille verdibasert internkontroll.
- Utvikle samhandlingsmodell med fokus på forebygging.
- Styrke faglige resultater i skolen.
- Tilrettelegge for økt trivsel i skolen og på fritid blant barn og unge.

Endringer i ramme:

- Konsekvensjustert ramme 9,9 mill. kr
 - Lønnsoppgjør 2024, gjesteelever, lederstruktur Glommasvingen
- Innsparingstiltak 4,7 mill. kr
 - Barnehage, administrasjon, PPT, skolebibliotek og barnevern. Redusert tilskudd private barnehager.

Økonomisk ramme 2025: 234,4 mill. kr
(økning på 11,7 % fra vedtatt budsjett 2024)

Helse og mestring

Prioritet:

- Videreføre strategien «*Rehabilitering først og hjemme best*» for å redusere behovet for institusjonsplasser.
- Flere boliger og gode institusjonsplasser (mulighetsstudie Glommatunet)
- Iverksette tiltak for rekruttere, beholde og utvikle ansatte i organisasjonen
- Implementere digitale løsninger for å frigjøre tid og øke effektiviteten
- Etablere dialogarenaer og partnerskap med nabokommuner, grendene, lag og organisasjoner
- Utvikle et helhetlig pårørendeprogram som gir støtte, veiledning og avlastningstjenester.

Endringer i ramme:

- Konsekvensjustert ramme 25,6 mill. kr
 - Lønnsoppgjør 2024, kjøp av plasser, rettet feilbudsjettert pensjon og arbeidsgiveravgift
- Innsparingstiltak 0,95 mill. kr
 - Avslutte samarbeidsavtaler NOK og FACT, endring støttekontakt og omsorgsstønad, legge ned frisklivssentralen, redusert kapasitet Furubo, avslutte samarbeid rådgiver helseledernettsverk, redusere praktisk bistand hjemmehjelp

Økonomisk ramme 2025: 79,4 mill. kr
(økning på 24,3 % fra vedtatt budsjett 2024)

Samfunnsutvikling

Prioritet:

- Videreføre arbeidet med attraktiv kommune, boligbygging og befolkningsvekst, med Søsterhagen og sentrumsprosjektet som de store prosjektene
- Iverksette ytterligere tiltak for å få flere i arbeid og færre på ytelser, med spesielt søkelys på å redusere antall som mottar sosial stønad.
- Strukturere boligforvaltningen
- Iverksette tiltak for å redusere etterslepet på vedlikehold av kommunale bygg

Endringer i ramme:

- Konsekvensjustert ramme 19,6 mill. kr
 - Lønnsoppgjør 2024, integreringstilskudd, sosialutbetaling flyktninger, husleie, uforutsett vedlikehold, gebyrer
- Nye tiltak 1,0 mill. kr
 - Vedlikehold bygg
- Innsparingstiltak 5,1 mill. kr
 - Redusert bruk av vikarer, økte gebyrer/inntekter, avvikning kommuneskog, innsparing brann og redning, satser sosial stønad, bosetting flyktninger, stenge terapibassenget med mer.

Forslag til eiendomsskatt 2025

- Skattesats for bolig- og fritidseiendommer: 4 ‰
- Skattesats for næring og tomter: Økes fra 6 ‰ til 7 ‰
- Bunnfradrag for boligdelen: Reduseres fra 200.000 kroner til 0 kr av takstverdi.

Vil gi en økning i inntektene på 4,5 mill. kr

Ønskede tiltak og ytterligere innsparinger

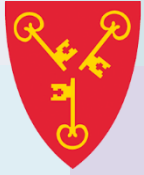
- Under hvert kommunalområde er det en oversikt over ønskede tiltak og innsparingstiltak som ikke er innarbeidet i økonomiplanen.
- Tiltakene har et stort samlet innsparingspotensial, og vil kunne ha effekt i hele planperioden.

Eksempel fra Helse og mestring:

Ønskede tiltak og ytterligere innsparinger

Beløp i 1000

	Endringskode	Økonomiplan			
		2025	2026	2027	2028
711 Legetjenesten: 0-liste-hjemmel ved Parken Legesenter	Nytt tiltak	435	870	870	870
712 Tjenestekontor for helse og omsorg: Øke stilling kreft koordinator med 20 %	Nytt tiltak	197	197	197	197
731 Korsmo arbeids- og aktivitetssenter (ASK): Legge ned dagsenter for senior	Innsparingstiltak	-303	-607	-607	-607
731 Korsmo arbeids- og aktivitetssenter (ASK): Redusere kapasiteten	Innsparingstiltak	-699	-699	-699	-699

Sør-Odal kommune

Investeringer

Investerings og finansiering

År	Investeringer	Lån	Mva.komp	Salg	Tilskudd
2025	60 485	38 683	11 402	10 100	300
2026	21 375	9 395	3 735	100	8 145
2027	118 750	94 820	23 430	500	0
2028	113 650	90 871	22 410	0	369
Sum	314 260	233 769	60 977	10 700	8 814

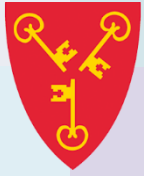
Investeringer på kommunalområdene

	2025	2026	2027	2028
Innovasjon og samskaping				
Digitalisering	500	500	500	500
Barn og Unge				
Nye utelekeapparater Disenå barnehage (2024)	250	125	0	0
IKT Glommasvingen skole (2024)	2 300	1 800	700	700
Helse og Mestring				
Inventar Glommatunet (2023)	100	100	100	100
Sykesenger Glommatunet (15stk) (2023)	100	100	100	100
Medisinsk teknisk utstyr og behandlingshjelpemidler Glommatunet (2024)	150	150	150	150
CarAdmin med nøkkelskap	250	0	0	0
Hjemmetjenesten - møbler og utstyr	120	0	0	0
Hjemmetjenesten - møbler HDO	160	0	0	0
Livsmestring - inventar og utstyr	150	0	0	0
Samfunnsutvikling				
Femkløveret, boliger for unge utviklingshemmede (2020)	18 800	0	0	0
Tiltak sentrumsutvikling (2019)	5 000	10 000	5 000	10 000
Områdeutvikling Korsmo	2 000	2 000	2 000	0
Personalbase, samtalerom rus og psykisk helsetjeneste (2024)	4 750	0	0	0
Sprinkleranlegg Glommatunet (2024)	8 000	0	0	0

Investeringer på kommunalområdene

	2025	2026	2027	2028
Samfunnsutvikling				
Rehabilitering Sæteråa Bru (2024)	3 300	0	0	0
Prosjektledelse investeringer (2024)	900	900	900	900
Robotgressklippere (2024)	125	0	0	0
Solskjerming bibliotek og innbyggertorg	200	0	0	0
Kjøp av varmepumper til hjemmetjenesten	100	0	0	0
Tronbøl barnehage - utbedring av garderobeforhold til ansatte	500	0	0	0
Sander barnehage - utbedring ventilasjonsanlegg	500	0	0	0
Korsmo barnehage - drenering	500	0	0	0
Ny mannskapsbil brannvesenet	0	0	7 000	0
Kjøp av ny traktor til utetjenesten	0	1 400	0	0
Kjøp av ny hjullaster til utetjenesten	0	0	1 100	0
Kjøp av ny gressklipper (sitteklipper)	450	0	0	0
Oppgradering av gatelysnettet	200	200	200	200
Nyasfaltering og masseutskifting deler av Ellingrudvegen	1 200	0	0	0
Fartsreducerende tiltak (fartshumper)	400	0	0	0
Ny ordning for mattevask - renhold	0	150	0	0
Prosjektering og prosjektledelse mindre investeringer	2 500	1 500	1 000	1 000
Ny flerbruks stasjonsbil brannvesenet	550	0	0	0
Kjøp av båt (rescue runner) brannvesenet	0	450	0	0
Heis Helsehuset	3 000	0	0	0
Sykehjem og omsorgsboliger	2 000	2 000	100 000	100 000
Dagsturhytte	1 430	0	0	0
Sum Samfunnsutvikling	56 405	18 600	117 200	112 100

Sør-Odal kommune

Oppsummering

Et budsjett i balanse, men.....

Netto driftsresultat	5,6 mill. kr
Innsparingstiltak	13,1 mill. kr
Nye tiltak	3,3 mill. kr

Netto driftsresultatgrad – vedtatt mål 3 % (26 mill. kr)
Budsjettet 0,6 %
20 mill. kr lavere enn kommunestyrets mål

Risikoelementer i budsjettet

Skatteinngang

Rentenivå

Lønns- og prisvekst

Statlige føringer

Pensjonsutgifter
og premieavvik

Uforutsette forhold

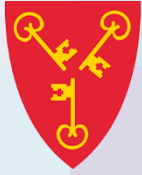
Ressurskrevende
tjenester

Kapasitet til å
iverksette tiltak

Prosess for spørsmål og svar

- Gruppelederne samordner spørsmål
- Spørsmålene legges inn av gruppelederne i programmet Framsikt
- Både spørsmål og svar vil fortløpende bli publisert på kommunens nettside og synliggjøres for både politikere og kommunens innbyggere
- To frister for innsending av spørsmål: 29.11 og 09.12
- Svar på spørsmål publiseres senest: 02.12 og 12.12

Sør-Odal kommune

Foto: Jens Hagen for Sør-Odal kommune

Takk for oppmerksomheten!